

Sygnatura akt III RC 156/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze III Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Dorota Osojca

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2020r. w Kamiennej Górze

sprawy z powództwa J. R. (1)

przeciwko T. R. (1)

o alimenty

I. zasądza od pozwanego T. R. (1) na rzecz powódki J. R. (1) alimenty w kwocie po 300,00 zł (trzysta złotych) miesięcznie, począwszy od 26.10.2018r. i w kwocie po 400,00 zł (czterysta złotych) miesięcznie począwszy od 01.06.2020r. płatne do 15-go dnia każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tych kwot w terminie,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów procesu,

IV. nakazuje pozwanemu T. R. (1), aby uiszczył na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze) kwotę 240,00 zł tytułem kosztów sądowych, od uiszczenia których powódka była zwolniona, zaś pozostałe koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa,

V. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 156/18

UZASADNIENIE

Powódka J. R. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego T. R. (1) alimentów w wysokości 1 000 zł, płatnych do 15 dnia każdego miesiąca od dnia wniesienia pozwu wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki z płatnością którejkolwiek z rat do rąk powódki, a także o obciążenie pozwanego kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powódka podała, że jest córką pozwanego, a przy tym jest osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności (od urodzenia), niezdolną do samodzielnej egzystencji oraz osobą niezdolną do pracy. Powódka podniosła, że jej ojciec nigdy nią się nie zajmował a opiekę nad nią przejęła jej ciotka. Powódka wyjaśniła, że od co najmniej dwudziestu czterech lat nie otrzymuje od pozwanego żadnych alimentów. Powódka wskazała, że jej ojciec jest emerytowanym górnikiem, pobiera wysoką emeryturę i jego sytuacja finansowa umożliwia zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb powódki, bez znacznego uszczerbku kosztów własnego utrzymania.

W odpowiedzi na pozew T. R. (1) wniósł o odrzucenie pozwu lub jego oddalenie oraz o obciążenie powódki kosztami procesu, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany podniósł, że zachodzi negatywna przesłanka procesowa w postaci res iudicata, gdyż na początku lat 90-tych ubiegłego wieku zostało przeprowadzone postępowanie sądowe przeciwko dorosłej już wówczas powódce o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego na skutek ukończenia przez nią pobierania nauki i powództwo to zostało uwzględnione. Pozwany podał, że jest już w zaawansowanym wieku i jest bardzo schorowany, w przeszłości uległ poważnemu wypadkowi przy pracy, ma zaciągnięte zobowiązania kredytowe w dwóch bankach, gdzie spłaca kredytu w ratach łącznie po 1 380 zł miesięcznie. Pozwany wskazał, że ponosi znaczne koszty utrzymania, które pokrywa wyłącznie z emerytury 4 326 zł, a jego żona pobiera emeryturę w kwocie 590 zł. Pozwany podniósł, że oboje z żoną są osobami schorowanymi, wymagają częstych wizyt lekarskich, zakupu leków. Pozwany zarzucił, że powódka nie jest jego biologicznym dzieckiem, nie zgodziła się ona na przeprowadzenie badań DNA w związku z czym jej żądania pozostają w sprzeczności z art. 5 k.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. R. (1) urodziła się (...) i jest córką T. R. (1).

Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia k. 3.

Wyrokiem z 22 września 1994 roku tut. Sąd ustalił, że obowiązek alimentacyjny T. R. (1) wobec J. R. (1) ustał z dniem 31 sierpnia 1994 roku.

Dowód: wyrok – akta RIIC 387/94 k.10.

Powódka od wczesnego dzieciństwa jest osobą niepełnosprawną, zaliczoną do znacznego stopnia niepełnosprawności. Wymaga stałego leczenia. Nie jest zdolna do samodzielnej egzystencji. Jest całkowicie niezdolna do pracy. Jej opiekunem prawnym od 1979 roku jest T. R. (2).

Dowody: zaświadczenie o stanie zdrowia k. 6, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 7, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 8, zaświadczenie k. 12.

J. R. (1) pobiera rentę socjalną. Jej aktualna wysokość wynosi 1 025 zł. W sierpniu 2018 r. pobrała zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł.

Dowody: zaświadczenia k. 4-5, pisma ZUS k. 70-71.

Powódka mieszka z ciotką T. R. (2). Same leki powódki kosztują 200 zł. Nie starcza jej pieniędzy na rehabilitację. Powódka potrzebuje zwłaszcza masaży. Po lekach psują jej się zęby i dwa razy do roku musi chodzić prywatnie do dentysty. Powódka przeszła 5 operacji i dzięki temu chodzi. Jej stan zdrowia pogarsza się. Powódki nie stać na turnus rehabilitacyjny, na wyjście do kina. Ma coraz większe problemy z poruszaniem się, bolą ją nogi i ma nadciśnienie.

Dowody: zeznania świadka T. R. (2) z dnia 1 czerwca 2020 r. e-protokół rozprawy od 00:14:31 do 00:27:50, zeznania powódki z dnia 1 czerwca 2020 r. e-protokół rozprawy od 00:27:50 do 00:32:29.

W maju 2019 r. powódka zapłaciła za leczenie stomatologiczne łącznie 440 zł.

Dowód: faktury k. 14-15.

T. R. (1) prowadzi z żoną D. R. wspólne gospodarstwo domowe. Utrzymuje się z emerytury w kwocie 4 400 zł na rękę. Żona ma emeryturę 600 zł na rękę. Po odliczeniu wydatków pozwanemu zostaje jeszcze 1 600 zł na rękę. Ma jeszcze jedną córkę – J. R. (2), która mieszka w Niemczech.

Dowód: zeznania pozwanego z dnia 1 czerwca 2020 r. e-protokół rozprawy od 00:32:29 do 00:48:33.

Pozwany zaciągnął trzy pożyczki i z tego tytułu zobowiązany jest spłacać raty po ok. 1 380 zł miesięcznie.

Dowody: zawiadomienie k. 26, harmonogram k. 2728, umowa pożyczki k.29-32, harmonogram k. 33, umowa o kredyt k. 34-35.

T. R. (1) cierpi na nadciśnienie samoistne (pierwotne) oraz zaawansowaną, wielopoziomową dyskopatię i zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa.

Dowody: dokumentacja medyczna k.36-38, 99.

Pozew został wniesiony w dniu 26 października 2018 r.

Dowód: prezentata k. 1.

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów, w szczególności aktu urodzenia powódki, treści wyroku ws. wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego, dokumentów medycznych stron, dokumentów wskazujących na ich sytuację materialną, a także w oparciu o zeznania stron oraz świadka T. R. (2). W tym miejscu należy podnieść, iż autentyczność żadnego z dokumentu nie była kwestionowana, a nadto nie budziła wątpliwości.

Powódka, jako osoba już dorosła, dochodziła alimentów od swojego ojca. Zgodnie z przepisem art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej jako: KRO) rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Z kolei w myśl art. 133 § 2 KRO poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. W tym miejscu należy poczynić dwie uwagi. Po pierwsze, wbrew temu co zarzucał pozwany, brak było podstaw do przyjęcia, że powódka nie jest jego córką. Do akt sprawy został bowiem złożony akt urodzenia, z którego wynika, że J. R. (1) pochodzi od T. R. (1). Akty stanu cywilnego stanowią wyłączny dowód zdarzeń w nich stwierdzonych, a ich niezgodność z prawdą może być udowodniona jedynie w postępowaniu sądowym (art. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego). Po wtóre - wbrew stanowisku pozwanego - okoliczność, że w 1994 roku sąd ustalił, że obowiązek alimentacyjny T. R. (1) wobec J. R. (1) wygasł, nie może prowadzić do odrzucenia pozwu w niniejszej sprawie w uwagi na res iudicata. Należy bowiem zaznaczyć, iż przepis art. 133 § 2 KRO zawiera samodzielną, a przy tym niezależną od przepisu art. 133 § 1 KRO przesłankę zasądzenia alimentów od rodzica względem dziecka.

Powódka dowiodła, że znajduje się w niedostatku. Jak wynika z przedstawionych przez nią dokumentów, od wczesnego dzieciństwa jest ona osobą niepełnosprawną, wymagającą pomocy ze strony osób drugich oraz osobą niezdolną do pracy. Jej potrzeby są dość znaczne - jej stan zdrowia wymaga rehabilitacji, masaży i leczenia stomatologicznego. Tych podstawowych potrzeb nie jest w stanie realizować z powodu braku środków do życia. Korzystanie przez powódkę z prywatnych wizyt u dentysty jest usprawiedliwione, bowiem leczenie, w zakresie którym powódka się poddała nie jest finansowane ze środków publicznych.

Postępowanie dowodowe nie ujawniło, aby istniały podstawy faktyczne do uchylenia pozwanego od świadczeń na rzecz swojej córki. Zgodnie z przepisem art. 133 § 3 KRO rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Powódka z obiektywnych względów nie jest w stanie zarabkować, gdyż uniemożliwia jej to stan zdrowia. J. R. (1) utrzymuje się z renty socjalnej w wysokości 1 025 zł. Z kolei jej ojciec żyje na co najmniej dobrej stopie życiowej. Jak przyznał sam pozwany, po odliczeniu kosztów utrzymania, do dyspozycji zostaje mu kwota 1 600 zł. Jest to kwota niewspółmierna do sumy z jakiej utrzymuje się jego córka. Pozwany nie jest przy tym osobą ciężko chorą, zmagającą się z dolegliwościami, które są adekwatne do jego wieku. W sytuacji, gdy pozwany (przy i tak wysokich kosztach utrzymania) jest w stanie wygospodarować miesięcznie kwotę 1 600 zł, ustalenie alimentów na rzecz córki znajdującej się w niedostatku na kwotę 400 zł nie spowoduje dla niego nadmiernego uszczerbku. Zróżnicowanie kwoty alimentów uzasadniał powszechnie znany proces inflacyjny. Dlatego należało zasądzić alimenty w kwocie 300 zł od dnia wniesienia pozwu (26.10.2018 r.), zaś w wyżej kwocie – 400 zł – od

dnia wyrokowania (1.06.2020 r.), płatnych w terminie określonym w pozwie. Zasadzenie alimentów a takiej właśnie wysokości jest w ocenie sądu najlepiej zbilansowane, dlatego też dalej idące powództwo należało oddalić.

Orzekając o kosztach zasadnym było odstępianie od ogólnej zasady rozliczenia kosztów procesu i zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c., gdyż przemawiała za tym szczególna sytuacja życiowa powódki (jej stan zdrowia, niskie dochody).

Powódka korzystała z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych. Należna opłata sądowa od pozwu w części w jakiej roszczenie okazało się zasadne wynosiła 240 zł (600 zł x 40%). Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych należało zasądzić zwrot kosztów sądowych w tej wysokości od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa.

Nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności w punkcie I sentencji wyroku znajdowało podstawę w przepisie art. 333 § 1 k.p.c.